

Sarajevo, 25.02.2019. godine

SEDMIČNI PREGLED KRETANJA NA GLOBALNIM FINANSIJSKIM TRŽIŠTIMA
18.02.2019.- 22.02.2019.

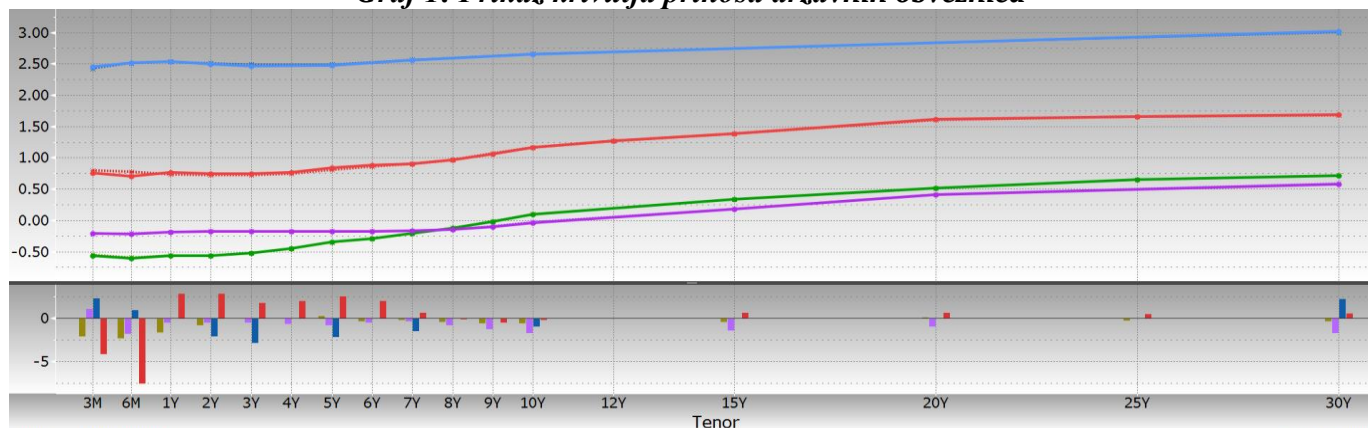
Tabela 1: Prikaz kretanja prinosa na državne obveznice

Prinosi	Eurozona			SAD			Velika Britanija			Japan		
	15.2.19	-	22.2.19	15.2.19	-	22.2.19	15.2.19	-	22.2.19	15.2.19	-	22.2.19
2 godine	-0,56	-	-0,57	↘	2,51	-	2,49	↘	0,74	-	0,76	↗
5 godina	-0,35	-	-0,35	→	2,49	-	2,47	↘	0,81	-	0,84	↗
10 godina	0,10	-	0,10	→	2,66	-	2,65	↘	1,16	-	1,16	→

Tabela 2: Prikaz kretanja prinosa na njemačke Bubillove

Dospijeće	Prinosi		
	15.2.19	-	22.2.19
3 mjeseca	-0,521	-	-0,548
6 mjeseci	-0,586	-	-0,610
1 godina	-0,518	-	-0,534

Graf 1: Prikaz krivulja prinosa državnih obveznica

Graf prikazuje krive prinosa Njemačke (zelena), SAD (plava), Velike Britanije (crvena) i Japana (ljubičasta) za periode od 3 mjeseca do 30 godina na dane 22.02.2019. godine (pune linije) i 15.02.2019. godine (isprekidane linije). Na donjem dijelu grafa je prikazana razlika između vrijednosti odgovarajućih prinosa na navedene datume.

EUROZONA

Prinosi sigurnijih obveznica eurozone nisu zabilježili bitnije promjene u odnosu na prethodnu sedmicu. I dalje je izražena povećana potražnja za sigurnijim obveznicama usljed očekivanja vezano za Brexit, trgovinskih odnosa SAD i Kine, kao i slabijih ekonomskih očekivanja. Proteklu sedmicu je obilježio objavljeni zapisnik sa posljednje sjednice UV ECB, koji je pokazao da nije moguće izvući jasan zaključak o pitanju implikacija slabijeg privrednog rasta u kratkom roku za izgleda aktivnosti u srednjem roku. Naglašeno je da će prognoze privrednog rasta biti „dublje“ preispitane na sjednici UV ECB u martu, te da bi „bilo kakve nove potencijalne operacije trebalo da reflektuju ciljeve monetarne politike koje treba postići“. Iz navedenog bi se mogao izvući zaključak da bi operacije koje uključuju dodatnu likvidnost tržištu trebalo da što prije budu pripremljene, ali da odluka o istim vjerovatno neće biti tako brzo donesena. Glavni ekonomista ECB Praet je izjavio da će ECB uskoro raspravljati o novim dugoročnim kreditima za banke (TLTRO), ali je dodao da novi krug ovih kredita možda neće biti u onom obimu kao što je to ranije bio slučaj. Takođe, izjave nekih drugih zvaničnika ECB ukazuju na to da je moguće očekivati da ECB uvede dodatne stimulativne mjere u narednom periodu. Prinosi italijanskih obveznica su istovremeno povećani između 5 i 8,5 baznih poena, a rast prinosa je naročito bio izražen krajem

sedmice kada se očekivala odluka o reviziji kreditnog rejtinga ove zemlje. U petak nakon zatvaranja tržišta **agencija za dodjelu kreditnog rejtinga Fitch je zadržala nepromijenjenim BBB rejting Italije sa negativnim izgledima.**

Deutsche Bundesbank je saopštila da očekuje da će privredni rast Njemačke vjerovatno ostati usporen najmanje tokom prve polovine tekuće godine, jer umanjena poslovna očekivanja negativno utiču na investicije kompanija. Ipak, iz Bundesbanke navode da ne postoje znakovi da navedeno usporenje rasta vodi ka kontrakciji. Direktorica MMF-a Lagarde je izjavila da bi MMF vjerovatno mogao da dodatno smanji prognoze privrednog rasta za Njemačku, te je pozvala Vladu Njemačke da ubrza potrošnju za projekte, kao što je modernizacija javne infrastrukture, s ciljem jačanja rasta. Vlada Grčke je Evropskoj komisiji predala plan čiji je cilj pomoć bankama u ovoj zemlji da se lakše oslobode tzv. loših kredita i na taj način pokuša povratiti povjerenje u bankarski sektor. Kao rezultat finansijske krize u Grčkoj, banke su suočene sa lošim kreditima u iznosu 88,6 milijardi EUR.

Tabela 3: Kretanje ekonomskih indikatora za eurozonu

Red.br.	Ekonomski indikatori		Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodni period
1.	Indeks građevinskog sektora – EZ (G/G)	DEC	-	0,7%	1,1%
2.	Tekući račun – EZ (u milijardama EUR)	DEC	-	16,2	22,6
3.	PMI kompozitni indeks – EZ (prelim.)	FEB	51,1	51,4	51,0
4.	Stopa inflacije – EZ (final.)	JAN	1,4%	1,4%	1,5%
5.	Indeks povjerenja potrošača – EZ (prelim.)	FEB	-7,7	-7,4	-7,9
6.	Industrijske porudžbine – Italija (G/G)	DEC	-	-5,3%	-2,2%
7.	Industrijske prodaje – Italija (G/G)	DEC	-	-7,3%	0,5%
8.	GDP – Njemačka (kvartalno) final.	IV kvartal	0,0%	0,0%	-0,2%
9.	IFO indeks poslovnog povjerenja – Njemačka	FEB	98,9	98,5	99,3
10.	ZEW indeks povjerenja investitora – Njemačka	FEB	-13,6	-13,4	-15,0
11.	Potrošnja stanovništva – Holandija (G/G)	DEC	-	2,3%	2,3%
12.	Stopa nezaposlenosti – Holandija	JAN	-	3,6%	3,6%

SAD

Protekle sedmice je objavljen zapisnik sa januarske sjednice FOMC-a u kojem je istaknuto da su kreatori monetarne politike Feda odlučili pauzirati ciklus povećanja kamatnih stopa s obzirom na to da su globalni ekonomski izgledi postali sve manje izvjesni. Nakon pet uzastopnih kvartala povećanja kamatnih stopa, zvaničnici Feda su ih ostavili nepromijenjenim na sastanku u januaru, što je u skladu sa očekivanjima. Takođe, naglašeno je da nisu primjetne trenutne prijetnje eskpanziji američke privrede, ali su zvaničnici izrazili zabrinutost zbog potencijalnih rizika, uključujući usporavanje rasta u Kini i Evropi, trgovinske tenzije te volatilnosti na berzanskim tržištima. I dalje ostaje neizvjesno da li će Fed povećati referentnu kamatnu stopu ove godine, nakon što je u zapisniku navedeno da je nekoliko članova FOMC-a saglasno sa povećanjem, dok su drugi bili protiv, pogotovo ukoliko inflacija ostane ispod ciljanog nivoa od 2%. Sredinom prošle sedmice održani su novi pregovori zvaničnika SAD i Kine s ciljem rješavanja pitanja trgovinskih odnosa između ove dvije zemlje. Naime, zvaničnici su istakli da je ostvaren napredak te da su razgovori usmjereni na postizanje potrebnih strukturnih promjena u Kini koje imaju uticaj na trgovinske odnose sa SAD. Takođe, saopšteno je da se razgovaralo o obećanju Kine vezano za kupovinu značajne količine roba i usluga iz SAD.

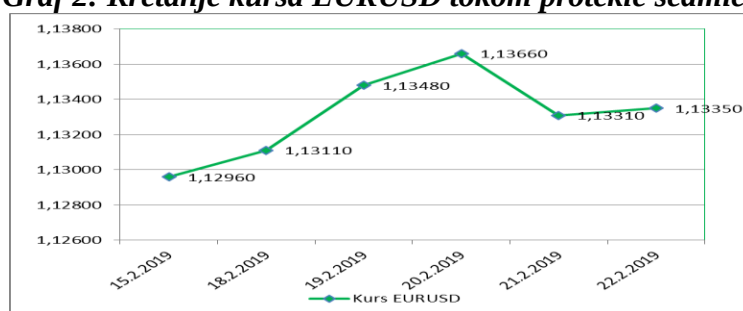
Wall Street Journal u petak je objavio vijest da će predsjednik SAD Trump odgoditi predviđeni rok za uvođenje dodatnih tarifa (1. mart), s obzirom na to da je postignut značajan napredak u trgovinskim pregovorima sa Kinom.

Tabela 4: Kretanje ekonomskih indikatora za SAD

Red.br.	Ekonomski indikatori		Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodni period
1.	PMI indeks prerađivačkog sektora P	FEB	54,8	53,7	54,9
2.	PMI uslužnog sektora P	FEB	54,3	56,2	54,2
3.	Indeks vodećih ekonomskih indikatora	JAN	0,1%	-0,1%	0,0%
4.	Zahtjevi za hipotekarne kredite	15. FEB	-	3,6%	-6,9%
5.	Inicijalni zahtjevi nezaposlenih za pomoć	16. FEB	228.000	216.000	239.000
6.	Obim porudžbina trajnih dobara P	DEC	1,7%	1,2%	1,0%
7.	Bloomberg indeks potrošačkog povjerenja	17. FEB	-	59,6	60,0
8.	Indeks prodaje postojećih kuća (M/M)	JAN	0,2%	-1,2%	-4,0%

USD je tokom protekle sedmice deprecirao u odnosu na EUR, te je kurs EURUSD povećan sa nivoa od 1,12960 na nivo od 1,1335, što predstavlja povećanje od 0,35% na sedmičnom nivou.

Graf 2: Kretanje kursa EURUSD tokom protekle sedmice

VELIKA BRITANIJA

Protekla sedmica u Velikoj Britaniji je protekla pod uticajima očekivanja ishoda pregovora o Brexitu. Tri zastupnika Konzervativne partije premijerke May su tokom sedmice podnijeli ostavke, čime su ugroženi njeni pokušaji da ujedini partiju oko Brexita. Bloomberg je objavio vijest da čak 15 ministara, koji se protive ulasku Velike Britanije u situaciju bez sporazuma o Brexitu, žele da podstaknu napore svih strana da se zaustavi mogućnost Brexita bez sporazuma 29. marta tekuće godine. Prema tom planu premijerka May bi bila prisiljena da bira između situacije bez sporazuma o Brexitu ili produženje člana 50. Ugovora o EU. Ono što je krucijalno jeste da bi May bilo koju odluku o tome morala predložiti na glasanje Parlamentu, dok je Donji dom Parlamenta već jasno stavio do znanja da odbija opciju bez sporazuma o Brexitu.

Zakonodavci Velike Britanije bi mogli glasati o revidiranom sporazumu o Brexitu već naredne sedmice, dok se pregovarači u Briselu pokušavaju dogovoriti o izmjenama sporazuma o Brexitu u posljednjem momentu kako bi se izbjeglo potencijalno „neuredno“ napuštanje EU. Ukoliko premijerka May ne dobije odobrenje za sporazum o Brexitu od Parlamenta, tada će morati odlučiti o tome da li će odgoditi Brexit ili će petu najveću ekonomiju na svijetu uvesti u haotično stanje, ukoliko se ne postigne sporazum do 29. marta tekuće godine. Ministar finansija Hammond je, upitan o tome šta bi se moglo desiti naredne sedmice, odgovorio da bi se moglo desiti da se donese odluka u Donjem domu Parlamenta, ali to zavisi od napretka koji će biti postignut u narednih nekoliko dana.

Pregovarač EU za Brexit Barnier je u petak izjavio da ne može odbaciti mogućnost da povlačenje Velike Britanije iz EU bude odgođeno, premijerka May odredila 12. mart, svega 17 dana prije Brexita, kao novi rok za Parlament da glasa o sporazumu o kojem ona još uvijek pokušava da pregovara. Pored navedenog, postoje i izvještaji da zvaničnici EU, takođe, rade na novom planu koji bi im pomogao u postizanju sporazuma u posljednjem momentu, kao i da razmatraju mogućnost da ukažu Velikoj Britaniji da bilo koje produženje ujedno mora značiti i zadržavanje Velike Britanije u bloku do 2021. godine.

Tabela 5: Kretanje ekonomskih indikatora za UK

Red. br.	Ekonomski indikator		Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodni period
1.	Rightmove cijene kuća	FEB	-	0,2%	0,4%
2.	Zahtjevi nezaposlenih za pomoć	JAN	-	14.200	20.200
3.	Prosječne sedmične zarade (kvartalno)	DEC	3,5%	3,4%	3,4%
4.	ILO stopa nezaposlenosti (kvartalno)	DEC	4,0%	4,0%	4,0%
5.	Pozajmice javnog sektora (u mlrd GBP)	JAN	-11,1	-15,8	2,1

Tokom protekle sedmice GBP je aprecirala u odnosu na EUR i u odnosu na USD. Kurs EURGBP je zabilježio pad sa nivoa od 0,87621 na nivo od 0,86811, dok je kurs GBPUSD povećan sa nivoa od 1,2889 na nivo od 1,3053.

JAPAN

Nakon što je objavljen podatak o smanjenju PMI indeksa prerađivačkog sektora u Japanu na najniži nivo od juna 2016. godine, glavni ekonomista kompanije IHS Markit Hayes je izjavio da ako se aktivnosti u sektoru usluga ne oporave od pada u januaru, izgledi da će Japan ući u recesiju u tekućoj godini će se povećati.

Guverner BoJ Kuroda je izjavio da je BoJ spremna povećati stimulanse monetarne politike, ukoliko nagla aprecijacija JPY ugrozi japansku ekonomiju i onemogući postizanje ciljanog nivoa inflacije. Takođe, Kuroda je istakao da treba pažljivo sagledati prednosti i troškove bilo kojeg daljeg ublažavanja monetarne politike te je još jednom ponovio da bi eventualne mjere koje bi BoJ mogla primijeniti uključuju smanjenje kratkoročnih i dugoročnih kamatnih stopa, povećanje kupovina aktive ili ubrzanje štampanja novca.

Tabela 6: Kretanje ekonomskih indikatora za Japan

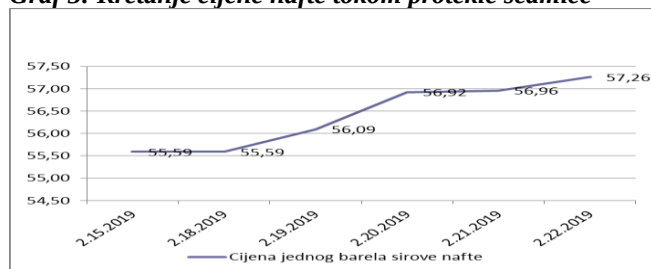
Red. br.	Ekonomski indikator		Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodni period
1.	Stopa inflacije (G/G)	JAN	0,2%	0,2%	0,3%
2.	Temeljna inflacija (G/G)	JAN	0,4%	0,4%	0,3%
3.	Trgovinski bilans (u mlrd JPY)	JAN	-1.029,1	-1.415,2	-56,7
4.	Izvoz (G/G)	JAN	-5,7%	-8,4%	-3,9%
5.	Uvoz (G/G)	JAN	-3,5%	-0,6%	1,9%
6.	PMI indeks prerađivačkog sektora P	FEB	-	48,5	50,3
7.	Indeks ukupne industrijske aktivnosti (M/M)	DEC	-0,2%	-0,4%	-0,5%
8.	Porudžbine mašinskih alata (G/G) F	JAN	-	-18,8%	-18,3%

JPY je tokom protekle sedmice deprecirao u odnosu na EUR, te je kurs EURJPY zabilježio rast sa nivoa od 124,78 na nivo od 125,47. JPY je blago deprecirao i u odnosu na USD, te je kurs USDJPY zabilježio rast sa nivoa od 110,47 na nivo od 110,69.

NAFTA I ZLATO

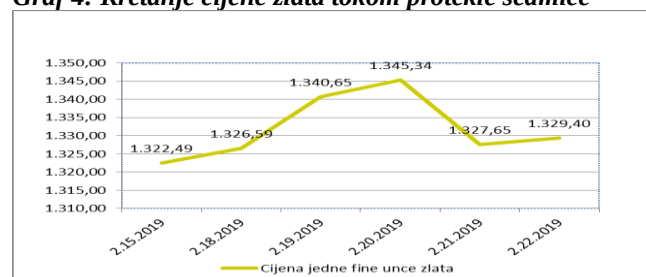
Njujorška berza nafte u ponedjeljak je bila zatvorena zbog praznika. Na otvaranju berze u utorak cijena jednog barela sirove nafte je iznosila 55,59 USD (49,21 EUR). Tokom protekle sedmice sve vrijeme je bio prisutan trend blagog rasta cijene nafte. Početkom sedmice cijena nafte je povećana nakon što su objavljeni podaci koji su signalizirali ograničeni rast zaliha nafte SAD, kao i nakon što su se pojavile vijesti da se Kina i SAD približavaju trgovinskom sporazumu. Cijena jednog barela sirove nafte se održava na najvišem nivou u posljednja tri mjeseca pod uticajem smanjenja obima proizvodnje ovog energenta u Saudijskoj Arabiji. Krajem sedmice cijena nafte je nastavila da bilježi rast uglavnom pod uticajem očekivanja da će Kine i SAD postići trgovinski sporazum. Goldman Sachs Group Inc. očekuje da bi cijena nafte mogla biti povećana čak za 12% sa sadašnjeg nivoa. Analitičari iz Goldman Sachs Group Inc. smatraju da najveći proizvođač u OPEC-u Saudijska Arabija smanjuje obim proizvodnje nafte brže nego što proizvodnja SAD iz škrljca može da popuni prazninu, a što bi moglo uticati na rast cijene nafte na nivoe između 70 do 75 USD po barelu u skorijoj budućnosti. Na zatvaranju tržišta u petak, cijena jednog barela sirove nafte je iznosila 57,26 USD (50,52 EUR).

Graf 3: Kretanje cijene nafte tokom protekle sedmice

Na otvaranju londonske berze metala u ponedjeljak cijena jedne fine unce zlata je iznosila 1.322,49 USD (1.170,76 EUR). Početkom sedmice investitori su bili u iščekivanju objavljivanja zapisnika FOMC-a, koji je trebalo da obezbijedi preciznije detalje o povećanju referentne kamatne stope u ovoj godini. Investitori su očekivali da će u zapisniku biti potvrđena pesimistična očekivanja o pitanju daljeg povećanja referentne kamatne stope Fed. Uticaj na cijenu ovog plemenitog metala i dalje imaju očekivanja vezano za progres u trgovinskim pregovorima između SAD i Kine, uključujući i odluku predsjednika Trumpa da produži rok za povećanje carina. Narodna banka Australije (RBA) će izvršiti fizičku reviziju zaliha zlata u ovoj godini, prvi put od 2013. godine. Australija posjeduje 80 tona zlata koje vrijede oko četiri milijarde USD, a koje se nalaze kod BoE. Viceguverner RBA Debelle je prilikom obraćanja Parlamentu istakao da se zlato iznajmljuje drugim zemljama, ali da rijetko napušta trezor, zbog toga što premještanje zlata smanjuje njegovu težinu, a time i njegovu vrijednost. Vlasti Australije su saopštile da nemaju namjeru dodatno da kupuju ili da prodaju zlato. Na zatvaranju tržišta u petak cijena jedne fine unce zlata je iznosila 1.329,40 USD (1.172,83 EUR).

Graf 4: Kretanje cijene zlata tokom protekle sedmice

Pripremili:
Služba Front Office
Odjeljenje za bankarstvo

Odricanje od odgovornosti (Disclaimer)

Navedeni pregled kretanja je zasnovan na eksternim izvorima i ne sadrži bilo kakve komentare, procjene i stavove CBBiH. Centralna banka ne može garantovati njihovu tačnost i ne snosi odgovornost za direktnu ili indirektnu štetu koja može nastupiti kao posljedica korištenja ili nemogućnosti korištenja informacija, materijala ili sadržaja, ili za posljedice odluka donesenih na bazi njih.